

Notulen Advies Raad**Datum vastgesteld** : 21 november 2022**Datum overleg** : 26 september 2022**Locatie** : Zwolle en Digitaal**Aanwezig** : Tjitske Brouwer, Harrie Janssen, , Henk Spruijt, Nicolette Klijnhout-Klijn (directeur Skal), Carina Knol (LNV), Katinka van Roij (Skal)**Digitaal** : Joost van Alphen, Carel Bouma, Oeble Kempenaar, Wim van Marrewijk, Tim Moerman, Corneel van Rijn, Luuk Schouten**Afwezig** : Jan Groen, Gerard Hardeman, Hero Havenga de Poel, Karst Jacob Kooistra.**Voorzitter** : Ineke Mastenbroek**Notulist** : Akke Menno Horsman**1. Opening**

De voorzitter opent de vergadering en verwelkomt alle aanwezigen.

Een speciaal welkom voor Carina Knol (LNV) en Katinka van Roij (Skal) i.v.m. hun bijdrage aan dit overleg.

Kim Wessels heeft aangegeven helaas te weinig tijd te kunnen vrijmaken i.v.m. thuissituatie en werk en zal dus geen plaats meer nemen in de adviesraad. Ineke zal gaan bekijken of er een vervanging nodig is of dat dit volgend jaar zal zijn wanneer het eerste benoemingstermijn van de adviesraad (eind 2023) zal zijn afgelopen en er een nieuwe termijn zal ingaan.

Mededelingen vanuit Skal door Nicolette:

Skal is bezig met het maken van de begroting en de tarieven voor 2023. Daarnaast wordt er gewerkt aan het plan voor de reorganisatie, er zal op een twee hoofdige directie worden overgestapt. Ook de taak m.b.t. import van biologische producten zal worden meegenomen. De reorganisatie zal zijn gebaseerd op groei en gericht op het toekomstbestendig maken van Skal als organisatie. Voor 2023 zal de focus blijven om ervoor te zorgen dat de basis van Skal als ZBO verder in orde komt zodat aan de verplichte wetgevingen voldaan zal kunnen worden.

2. Vaststellen agenda en notulen vorig overleg

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Vraag van communicatie (zie bijlage panelevaluatie)

Katinka geeft een presentatie met een overzicht van de groep biobetrokken, dat is een klantenpanel dat vragen wordt voorgelegd m.b.t. de biologische productie. Er heeft een evaluatie plaatsgevonden over de afgelopen twee jaar en de resultaten worden getoond in de presentatie. Het laatste onderzoek dat momenteel loopt gaat over of de website en e-mails die verstuurd worden duidelijk zijn.

De vragen vanuit de communicatieafdeling van Skal zijn:

- oproep voor nieuwe panelleden, misschien kent de adviesraad mensen die hieraan willen meewerken en misschien willen de adviesraadleden zelf ook wel mee doen?
- heeft de adviesraad nog ideeën voor onderwerpen om te bevragen via de biobetrokken groep?

Harrie geeft aan dat niet altijd alle e-mails binnen komen, sommige verdwijnen in de Spambox. Katinka gaat dat bekijken, het zou niet moeten.

Carel licht toe dat de onderwerpen al wat "langer geleden" zijn en dus soms wat uit beeld zijn. De lengte van de vragenlijst voor verwerking van ca. 12 minuten is wel goed. Is uiteraard wel afhankelijk van hoeveel en hoe vaak je eventuele opmerkingen invult.

Luuk vraagt welke onderwerpen er al behandeld zijn. Katinka geeft een paar voorbeelden. Indien gewenst kan dit met de adviesraad gedeeld worden.

Joost vraagt of de vragenlijst 'dynamisch' kan zijn. Katinka geeft aan dat er vaak open vragen zijn en dus ingevuld kan worden wat 'men wil'.

Corneel vraagt of consumenten ook in het onderzoek meedoen. Zij hebben vaak een ander beeld van biologisch dan de producenten. Katinka geeft aan dat dit niet het geval is. Consumenten worden vertegenwoordigd w door het Voedingscentrum.

In het algemeen wordt als onderwerp voor volgend onderzoek aangedragen of het gebruik van app's (op telefoon of tablet) nog kan helpen.

4. Organisatie van stelsel van certificering en toezicht (in NL en EU). Toegelicht door Carina Knol (LNV)

Carina Knol van LNV geeft een presentatie over hoe het controle stelsel in Nederland is ingericht. Vanuit de Europese verordeningen wordt er gestuurd op een betrouwbaar biologisch product dat onder strenge normen en controle staat. Er zijn verschillende rollen verdeeld in de verordening met wie wat moet doen. Er is een bevoegde autoriteit (in NL is dat LNV) die de controle zelf kan doen of kan uitbesteden. Dat uitbesteden kan aan een controle autoriteit (is in Nederland zo ingericht: Skal Biocontrole) of aan een controle orgaan (zie bijv. Duitsland of Frankrijk). Ook een mengeling van controle autoriteit en controle orgaan is mogelijk. Dat in Nederland er één controle autoriteit is, dus maar één aangewezen autoriteit voor controle is redelijk uniek in Europa.

Één aangewezen publieke controlerende autoriteit heeft voordelen en nadelen. In het advies dat Carina aan het schrijven is zal ze onder andere ook pleiten voor één instantie dus voor de situatie zoals deze nu is. Dit advies is breder dan alleen Skal maar gaat over de gehele biologische sector. Zaken zoals het Biologisch Actie Plan, de Green Deal en de Stikstofdiscussie zijn daarin ook van invloed. Hoewel in bovengenoemde onderwerpen meerdere controle instanties betrokken zijn gaat het met betrekking tot biologisch vooral over Skal.

Tijdens en na de presentatie worden er vragen gesteld en ontstaat er discussie. Biologisch wordt vergeleken met duurzaamheid keurmerken, publieke biologische keurmerk vs private keurmerken als Planet proof e.d.

De kosten van controles en bijdragen aan Skal komen voorbij en worden vergeleken met andere keurmerken en controles. Pijnpunt blijft dat kleine ondernemers relatief meer betalen dan de grote bedrijven en de kosten dus als hoog worden ervaren. Ook het onderbrengen van controle bij andere controle organen zal daarin de kostprijs niet omlaag brengen.

Er wordt opgemerkt dat er binnen het ministerie van LNV niet veel personen met bio bezig zijn. Dat wordt erkend, er wordt ook geconstateerd dat het team bio gelukkig al wel is gegroeid. De awareness van biologisch binnen LNV zou nog wel wat meer mogen groeien, de 'gangbare sector' is beter vertegenwoordigd dan de biologische sector. Daarom zal Carina haar advies ook bespreken met de Secretaris Generaal van LNV. Er is door een comité van LNV ook gekeken in Denemarken en ze zijn daar ingelicht over het systeem dat daar is ingericht. Dit heeft in Denemarken geleid tot een grotere afname en bewustzijn van biologisch en biologische producten.

Als laatste komt nog het biologisch actieplan ter sprake welke momenteel wordt geschreven. Een optie om de controle kosteloos te maken om biologisch te promoten staat daarin nu niet. Het actieplan moet eerst geld zien te krijgen om te kunnen verdelen over de diverse onderwerpen. Er wordt geopperd om het actieplan later nog eens te bespreken wanneer deze gepubliceerd is.

5. Onderwerpen voor Adviesraad agenda 2023

Voor 2023 willen we graag weer een jaaragenda opstellen. De adviesraad wordt gevraagd naar onderwerpen die we dan op de verschillende data kunnen behandelen. Er wordt al geopperd om het biologisch actieplan te bespreken. Verdere onderwerpen mogen aan Akke Menno gestuurd worden en zullen in de volgende vergadering besproken worden.

6. Uit de praktijk... (zie bijlage)

De casus m.b.t. peen in het toegezonden stuk van Hero wordt besproken. Oeble geeft aan dat 6 weken een lange periode is maar ook herkenning te zien in de casus met betrekking tot de complexiteit van de onderzoeken. Nicolette geeft aan dat Skal in deze zaak snel gehandeld heeft. Het is vooral ook pech dat de oude en nieuwe oogst op dat moment zich kruisten. Oeble geeft aan dat er met import zaken die onderzocht worden 3 tot 6 maanden geen uitzondering zijn en dat zaken met meer dan een jaar ook bekend zijn.

Dat is ook de reden dat we meer partijen 'voor de poort' geweigerd zien. Voor lang houdbare producten is een langer durend onderzoek niet een probleem met betrekking

tot houdbaarheid, wat met verse producten wel het geval is, maar een groter probleem zijn de kosten van opslag.

Luuk stelt dat het is goed om deze zaken in de adviesraad te bespreken en er een vast agenda punt van te maken als er voorbeelden zijn.

7. Rondvraag en sluiting

Henk heeft een verzoek ingediend m.b.t. vragen die gaan over pluimvee in combinatie met de vogelgriep en de verhoogde prijzen voor voer. Er gaan 'verschillende verhalen' rond waardoor het onduidelijk is welke eisen er gesteld worden m.b.t. het afwaarderen van het koppel en het behouden van de overgang termijnen. Akke Menno gaat dit oppakken en beantwoorden.

Tjitske vraagt m.b.t. de eisen voor scheiding van biologische producten of de criteria voor scheiding ook kunnen gelden voor biologisch flessen wijn. Zij wijst op de eis dat flessen biologische wijn op allerlei momenten strikt gescheiden moeten worden van gangbaar. Akke Menno gaat dit uitzoeken.

Harrie geeft aan dat de uitvoering van inspecties door elke inspecteur anders is. Dit gaat bijvoorbeeld over het toegang hebben tot uitloop voor rundvee en ander verwante zaken. Het verzoek van Skal is dat exploitanten dit zelf melden bij Skal zodat de casus uitgezocht kan worden. Aangegeven wordt dat exploitanten niet durven melden en het zelf oplossen. Skal geeft aan dat ze toch de stap van melden moeten durven te nemen zodat het bekend wordt en Skal er iets mee kan doen.

De vergadering wordt gesloten.

Actiepunten lijst

Onderwerp	Besproken in vergadering	Datum afhandeling
Indicatoren voor beoordeling onafhankelijkheid ontwikkelen (voorzet vanuit Skal laten maken)	20-06-2022	
Invulling van kwalitatieve normen (opstellen van lijstje met uit te werken normen)	20-06-2022	